

Kontrolní otázky

- ? Mohou při plnění veřejné zakázky získat práci osoby znevýhodněné na trhu práce?
- ? Mohou při plnění veřejné zakázky noví zaměstnanci, zejména znevýhodnění na trhu práce, získat nebo si zvýšit kvalifikaci? Je možné v rámci plnění veřejné zakázky uspořádat exkurze pro školy nebo veřejnost?
- ? Existuje zvýšené riziko, že při plnění veřejné zakázky bude docházet k porušování zákonného standardu pracovních podmínek dle zákoníku práce, právních předpisů v oblasti zaměstnanosti a BOZP? Případně je relevantní v rámci veřejné zakázky hodnotit lepší pracovní podmínky osob podílejících se na plnění, nad rámec zákonného standardu pracovních podmínek?
- ? Existuje zvýšené riziko, že při plnění veřejné zakázky může docházet k porušování mezinárodních úmluv o lidských právech, sociálních či pracovních právech, zejména úmluv Mezinárodní organizace práce (ILO) uvedených v příloze X směrnice č. 2014/24/EU?
- ? Mohou plnění veřejné zakázky nebo její části poskytnout sociální podniky, případně se na plnění podílet jako poddodavatelé?
- ? Mohou veřejnou zakázku nebo její část plnit malé a střední podniky? Je vhodné přijmout taková opatření, aby se zlepšil jejich přístup k účasti ve veřejné zakázce?
- ? Existuje zvýšené riziko problémových vztahů v dodavatelském řetězci, zejména pro malé a střední podniky, jako např. opožděná splatnost faktur, nelegální zaměstnávání osob, porušování BOZP, nedodržování právních předpisů o ochraně životního prostředí apod.?
- ? Existuje řešení, které umožní získat plnění šetrnější k životnímu prostředí, tedy s nižšími dopady na životní prostředí během jeho životního cyklu v porovnání s plněním se stejnou funkcí, které by bylo pořízeno jinak, zejména které povede k omezení spotřeby energií, vody, surovin, produkce znečišťujících látek uvolňovaných do ovzduší, vody, půdy, omezení produkce odpadů, omezení uhlíkové stopy apod.?
- ? Existuje řešení, které umožní využít obnovitelné zdroje, recyklované suroviny, prodloužit životnost zařízení, předcházet vzniku a minimalizovat množství odpadů včetně obalů, zabezpečit recyklaci produktů po dosloužení, či zapojit jiné aspekty cirkulární ekonomiky?
- ? Je možné ve veřejné zakázce podpořit inovaci, tedy implementaci nového nebo značně zlepšeného produktu, služby nebo postupu souvisejícího s předmětem veřejné zakázky? Je možné přitom naplnit znaky inovace podle Metodiky TAČR? Znaky inovace jsou:
 - 1) novost
 - 2) vylepšení
 - 3) zpřístupnění potencionálním uživatelům (např. zadavateli) žádné nebo teprve malé množství dostupné na trhu
- ? Je vhodné o užití OVZ ve veřejné zakázce informovat dodavatele, například formou předběžných tržních konzultací, představení plánu veřejných zakázek, setkání typu Meet the buyer neboli Poznej svého zadavatele, technických školení dodavatelů apod.?
- ? Je vhodné zapojit koncové uživatele plnění, resp. veřejnost formou informování, sbírání podnětů a reagování na ně, aby plnění co nejlépe vyhovovalo jejich potřebám?
- ? Existují jiná významná rizika nebo příležitosti z pohledu společenské odpovědnosti či udržitelnosti?

ANO

Příležitosti OVZ

- Podpora zaměstnávání osob znevýhodněných na trhu práce
- Podpora vzdělávání, praxe a rekvalifikací
- Podpora důstojných pracovních podmínek a bezpečnosti práce
- Etické nakupování
- Podpora účasti sociálních podniků ve veřejných zakázkách
- Podpora účasti sociálních podniků ve veřejných zakázkách
- Férové podmínky v dodavatelském řetězci
- Ekologicky šetrná řešení
- Cirkulární ekonomika
- Inovace
- Komunikace zadavatelů s dodavateli ve vztahu k OVZ
- Participace a komunikace s cílovou skupinou
- Jiné

Proč a jak implementovat odpovědné veřejné zadávání?



CO ZNAMENÁ ODPOVĚDNÉ VEŘEJNÉ ZADÁVÁNÍ?

Odpovědné veřejné zadávání je proces, při kterém zadavatel nakupuje produkty, služby a stavební práce, které potřebuje, přičemž získává maximální hodnotu za peníze, vytvářením prospěchu pro společnost a ekonomiku, a minimalizací negativních dopadů na životní prostředí.

KROK ZA KROKEM: implementace odpovědného veřejného zadávání v organizaci ve čtyřech krocích



Principy odpovědného veřejného zadávání

Hodnoty, na kterých odpovědné veřejné zadávání stojí, jsou vyjádřeny principy odpovědného veřejného zadávání. Jejich přijetím a respektováním se zadavatel přihlásí k odpovědnému veřejnému zadávání a transparentně deklaruje svůj záměr tento přístup využívat.

- Odpovědnost veřejné správy**
Zadavatel si uvědomuje a přijímá odpovědnost za dopad svých nákupů na společnost, životní prostředí a na trh. O svých nákupech přemýšlí strategicky, snaží se o hledání udržitelných řešení, zlepšování svých postupů a řízení procesu veřejných zakázek. Je otevřený vůči zainteresovaným stranám, zejména dodavatelům a adresátům plnění.
- Udržitelné náklady**
Zadavatel je řádný hospodář, nakupuje v souladu s principy 3E (hospodárnost, efektivnost, a účelnost) a hledá vždy nejlepší hodnotu za vynaložené finanční prostředky.
- Důstojné pracovní podmínky**
Zadavatel zohledňuje osoby podílející se na plnění veřejné zakázky v celém dodavatelském řetězci, vnímá rizika a zabývá se možnými negativními dopady veřejných nákupů na ně. Svými nákupy nepodporuje porušování důstojných pracovních podmínek či neetickou výrobu.
- Férová soutěž a dodavatelské vztahy**
Zadavatel postupuje transparentně, preferuje otevřenou komunikaci vůči dodavatelům (předběžné tržní konzultace, akce typu „meet the buyer“). Aktivně podporuje a rozšiřuje férovou soutěž, zohledňuje dodavatele i poddodavatele a dopady veřejné zakázky na ně.
- Ekologicky udržitelná řešení**
Zadavatel preferuje ekologicky udržitelná řešení, tj. taková, která současným i budoucím generacím zachovávají možnost uspokojovat jejich základní životní funkce, a přitom nesnižují rozmanitost přírody a zachovávají přirozené funkce ekosystémů.

Příležitosti odpovědného veřejného zadávání

Přijetí principů odpovědného veřejného zadávání je prvním důležitým krokem. Následně by si měl zadavatel na základě svých politik, cílů a priorit strategicky zvolit příležitosti odpovědného veřejného zadávání.

- Zaměstnávání osob znevýhodněných na trhu práce, včetně osob s trestní minulostí
- Podpora praxe, zvyšování kvalifikace a rekvalifikací
- Důstojné pracovní podmínky
- Podpora účasti sociálních podniků na veřejných zakázkách
- Podpora účasti malých a středních podniků na veřejných zakázkách
- Přínos pro místní ekonomiku, komunitu
- Etické nakupování
- Férové podmínky v dodavatelském řetězci
- Ekologicky šetrné zadávání, včetně cirkulární ekonomiky a ekoinovaci

Tip

KONTROLNÍ LIST PRO VYHODNOCENÍ SOCIÁLNĚ A ENVIRONMENTÁLNĚ ODPOVĚDNÉHO ZADÁVÁNÍ A INOVACÍ VE VEŘEJNÉ ZAKÁZCE

V praxi při plánování zakázek můžete využít jednoduchý kontrolní list. Jeho vyplňování vám pomůže docílit:

- systematické respektování principů odpovědného veřejného zadávání,
- plné využívání pro vaši organizaci strategických příležitostí odpovědného veřejného zadávání

Kontrolní list najdete na další straně.